

*Березовська Н.Л., кандидат юридичних наук, доцент,
Державний університет інтелектуальних технологій і зв'язку*

НЕОБХІДНІСТЬ ТРАНСФОРМАЦІЇ СФЕР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІСНУВАННЯ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ СУСПІЛЬСТВА: ПИТАННЯ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ТА ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ВСІХ ГАЛУЗЕЙ СУЧАСНОЇ НАУКИ І ПРАКТИКИ

Сучасні виклики життєдіяльності українського суспільства обумовлені об'єктивними обставинами, що не залежать від волі населення України, стосуються багатьох сфер, насамперед щодо забезпечення охорони найбільш важливих прав і свобод людини і громадянина: життя і здоров'я людини, її волі, честі та гідності, статевої свободи та статевої недоторканості, виборчих, трудових та інших прав і свобод людини і громадянина. Певне захворювання, війна на території України підіймають питання необхідної трансформації сфер забезпечення існування життєдіяльності суспільства у тих умовах, які існують, перетворення наявної ситуації, наскільки це можливо, в найбільш ефективну для усіх учасників законних відносин. Україна не дивлячись на виклики часу не здається, продовжує вирішувати ті задачі, які виникають перед нею для підвищення якості життя населення України в цілому. Серед задач також виринає питання цифрової трансформації та діджиталізації технології для більш сталого розвитку всіх галузей сучасної науки і практики в Україні.

Глобальна цифрова трансформація та діджиталізація сучасних технології необхідна для сталого розвитку всіх галузей сучасної науки і практики, в наявному стані є вже інновацією, що в результаті дає значні переваги для різних сфер існування суспільства, дає відчуття національної гордості, веде до самоідентичності, дозволяє сподіватись на зростання національної економіки тощо.

Законодавство намагається встигати за сучасними зрушеннями, йти в ногу з часом. Наприклад, постановою Кабміну України від 3 березня 2021 р. затверджено Національну економічну стратегію на період до 2030 р. [1], в якій, зокрема вказується, що Україна має суттєві стратегічні переваги завдяки природним ресурсам, географічному положенню та якості людського капіталу, що загалом може стати основою для стрімкого економічного зростання держави. Натомість ряд перепон стоять на заваді реалізації власного потенціалу. Україна повинна посилити свої позиції на світовій та регіональній арені, що сприятиме підвищенню рівня добробуту населення - головній меті державної політики. Світ швидко змінюється і це потребує відповідного реагування з боку України. Зростання кількості населення, глобальні зміни клімату, стрімкий розвиток цифрової економіки, а також

регіоналізація міжнародного виробництва створюють як виклики, так і нові можливості для України.

Стратегія визначає такі орієнтири, принципи та цінності в економічній політиці: напрям руху (“ключові орієнтири”); європейська та євроатлантична інтеграція (реалізація стратегічного курсу держави на набуття повноправного членства України в ЄС та в Організації Північноатлантичного договору); декарбонізація економіки (підвищення енергоефективності, розвиток відновлюваних джерел енергії, розвиток циркулярної економіки та синхронізація із ініціативою “Європейський зелений курс”); ефективна цифрова сервісна держава та компактні державні інститути (розвиток цифрової економіки як одного із драйверів економічного зростання України); реінтеграція тимчасово окупованих територій (пріоритетність розвитку територій Донецької та Луганської областей, на яких органи державної влади здійснюють свої повноваження в повному обсязі); гендерна рівність (гарантування дотримання принципів гендерної рівності під час здійснення державної політики); правова держава (“недоторканна приватна власність”); верховенство права (дотримання верховенства права під час реалізації державної політики); захищеність прав усіх суб’єктів права власності; нетерпимість корупції (запобігання та протидія будь-яким проявам корупції); економічна свобода (“підприємець основа економіки”); вільна і чесна конкуренція, рівний доступ для бізнесу; розвиток підприємництва, інновацій і талантів; безбар’єрний рух капіталу на території України; інституційна спроможність (“держава, що здатна забезпечити розвиток”); прагматичність, суб’єктність у визначенні напрямів економічного розвитку; інтегральний економічний підхід, спроможність ефективного єднання ліберальних та інституційних підходів; національна безпека за рахунок партнерства та інвестицій.

Стратегія також визначає ряд тих неприпустимих кроків, заборонених напрямів руху, що є критичними перепонами для розвитку економіки (“червоні лінії”), а саме: припинення структурних реформ; збільшення зарегульованості бізнесу; зростання податкового навантаження; невиконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони; втрата незалежності Національного банку, Антимонопольного комітету, Рахункової палати, Національного антикорупційного бюро; монополізація конкурентних ринків; недобросовісне використання економічних стимулів; відступ від реформування недорозвинутих ринків; неправомірне використання бюджетних коштів; втрата кредитоспроможності та зниження кредитних рейтингів держави; критичний рівень боргового навантаження (відношення обсягу державного боргу та гарантованого державою боргу до

ВВП становить більше ніж 80%); зменшення прозорості управління державною власністю; погіршення стану навколишнього середовища.

У цифрову трансформацію, зокрема, включають зовнішню комунікацію; внутрішні комунікації, акцент на взаємовідносинах, в тому числі з урахуванням сьогоденних реалій налагодження дистанційної роботи, інших видів віддаленої роботи, аутсорсинг, організація роботи фрілансерів, яка вже має певні законодавчі нормативи; сучасні бізнес-моделі для обміну цінностями; проектне управління з мінімізацією витрат для оптимізації процесу; переосмислення роботи з даними, в тому числі використання штучного інтелекту при наявності неповної інформації; навчання персоналу для освоєння наявних знань і для подальшого розвитку різних сфер існування людства; об'єднання зусиль для ефективного впровадження інновацій тощо.

В Україні з 2019 р. функціонує Міністерство цифрової трансформації. Уряд затвердив Положення про Міністерство цифрової трансформації України. Прийняття акта створює правові передумови для його функціонування, визначає засади, цілі та принципи діяльності. Документом визначено, що Міністерство цифрової трансформації забезпечує: формування та реалізацію державної політики у сфері цифровізації, цифрової економіки, цифрових інновацій, електронного урядування та електронної демократії, розвитку інформаційного суспільства; формування та реалізацію державної політики у сфері розвитку цифрових навичок та цифрових прав громадян; формування та реалізацію державної політики у сфері відкритих даних, розвитку національних електронних інформаційних ресурсів та інтеперабельності, розвитку інфраструктури широкопосмугового доступу до Інтернету та телекомунікацій, електронної комерції та бізнесу; формування та реалізацію державної політики у сфері надання електронних та адміністративних послуг; формування та реалізацію державної політики у сфері електронних довірчих послуг; формування та реалізацію державної політики у сфері розвитку ІТ-індустрії; виконання функцій центрального засвідчувального органу шляхом забезпечення створення умов для функціонування суб'єктів правових відносин у сфері електронних довірчих послуг [2].

Висновки та перспективи подальших наукових пошуків. Для розвитку економіки та суспільства в цілому слід зосередитись на видобуванні таких технологічних процесів, які можна визнати ефективними. Суспільство збагачується технологічними потужностями, дедалі більшими є обсяги інформації, але крім переваг це може затягувати і в недоліки, так як вимагає докладання надмірних затрат щодо розбору значного обсягу даних, затрат часу щодо вибору кращого засобу автоматизації, що з часом також може бути замінений на більш ефективний. І знов мова йде про час, затрати, залучення спеціалістів тощо.

Тому цифрова трансформація різних сфер життєдіяльності українського суспільства, як і світу в цілому, на часі для становлення та розвитку окремих сфер, суспільства та держави Україна.

Цифрова трансформація або діджиталізація – це еволюційний процес, що включає зміну умов існування людини.

Список використаних джерел:

1. Постанова Кабінету Міністрів України від 3 березня 2021 р. № 179 «Про затвердження Національної економічної стратегії на період до 2030 року» (2021) Вилучено з: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/179-2021-п#n25>
2. Питання Міністерства цифрової трансформації (2019) Вилучено з: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pitannya-ministerstva-cifrovoyi-t180919>